

Editorial



Crèdits

Directora:

Montserrat Corretger

Consell de redacció:

Ester Alberich, Venanci Bonet,
Xavier Bonillo, Gerard Codina,
Gerard Gort, Jordina Gort, Meritxell
Granados, Joan Navais, Eva Palau,
Frederic Samarra, Agnès Toda
i Antoni Veciana.

Consell assessor:

Àlex Broch,
Pere Campi, Jordi Ginebra,
Joaquim Jordà, Gustau Muñoz, Rosa
Pagès, Andreu Pujol, Josep M. Roig i
Rosich i Magi Sunyer.

Edita:

Centre de Lectura de Reus
C/ Major 15 • 43201 REUS
Tel: 977 77 31 12 • Fax: 977 34 51 52
centrelectura@readysoft.es
www.centrelectura.org

Dipòsit legal T-1522-93

ISSN 1132-919X

Tirada: 4.000 exemplars

En conveni amb l'Institut Municipal
d'Acció Cultural de Reus.
Acol·lida als ajuts a la premsa de la
Diputació de Tarragona i de la
Generalitat de Catalunya

Disseny, maquetació i producció:

TPG ENCAIX SL 977 33 15 74

Fotolits: Serveis Integrals de
Preimpressió, SL

Impressió: A. G. Rabassa SA

Distribució: SEGIMEIL

El Centre de Lectura
de Reus no comparteix
necessàriament les opinions
dels col·laboradors de la Revista

En conveni amb Caixa Tarragona

Les necessitats econòmiques bàsiques causen estrictament la supervivència. El capitalisme no tan sols és una maquinària d'explotació social sinó que remet a un fet superior, el desarrelament cultural -allò que en dèiem alienació. I el desarrelament, avui, ve "disfressat" de multiculturalisme o cosmopolitisme. Sembla que les cultures, les llengües i les societats subalternes, segons els estats, no tinguin cap dret a formalitzar-se políticament.

Amb aquest dossier, que ens pertoca a nosaltres mateixos (sense obviar el marc general de la nova explotació a què ens sotmeten els anomenats globalitzadors), insistim, un cop més, a pensar i a fer una pàtria que esgoti els límits imposats per uns estats que són a la cresta de l'imaginari i de la pràctica homogeneïtzadors: Espanya i França. Perquè, com sempre -i a partir de l'esperit panespanyol de 1978-, els 'Països Catalans', que haurien de ser la franja de normalitat intel·lectual i social del nostre hàbitat, esdevenen, encara avui, un món de vida subversiu. Això vol dir que alguna -o moltes coses- fallen en la política "institucional" autonòmica. La ideologia nacional espanyola és unànime a no reconèixer -en clau d'"amo"- altres nacions. Tot per mantenir l'àliga imperial, ara en clau monàrquica -per cert, i no per casualitat, estiuant a les Illes-, la mateixa que fa poc mantenia el cinisme que l'espanyol es lengua de encuentro i no imposada...

Ultra això, les claudicacions són responsabilitat de catalanistes que, a redós de diversos partits, han claudicat davant una oportunitat única després de les reflexions del Segon i Tercer Congressos de Cultura Catalana. Per exemple: reivindicar i plantar-se en la necessitat vital del nostre marc nacional. Tanmateix, començaren les rebaixes "polítiques" per construir una burocràcia espanyolitzadora (encara que limitadament parli en un artificial vernacle). És paradoxal que mentre Joan Fuster era víctima del segon atemptat -mai no esclarit-, l'onze de setembre de 1981, tot l'edifici repressiu i alienador neoespanyol anés cobrant entitat. I és que mai no s'explicaran les agressions contra els militants més lúcids de la pàtria: els que apostaven i aposten per una nació sense fronteres interiors. Però com és possible que un valencià sigui, a hores d'ara, un estrany entre nosaltres? O un rossellonès? Això és el que s'esforça a socialitzar la cultura política espanyola -d'esquenes o de dreta: dividir-nos com a nació cultural i, en conseqüència, com a nació política. I, amb tot, quants intel·lectuals podem salvar del naufragi? Doncs, com sempre, els marginats pels suposats media nostrats: Pedrolo, Joan Oliver, Ovidi Montllor, entre alguns altres. I persones, del país, sovint lluitadores anònimes, entre les quals compten alguns noms que ja han fet història com Joan Coromines, Miquel Tarradell o Enric Valor.

Què és això dels Països Catalans?, es preguntarà algun nouvingut, mostrant el seu predomini intel·lectual com a lector dels diaris proclamats com a més independents, democràtics i objectius. I li haurem de contestar: la Vida, la nostra vida, com van respondre en un màgic 1962 -potser sense conèixer-se- dues veus alçades contra el colonialisme cultural i polític: Frantz Fanon i Joan Fuster.

I la nostra memòria històrica -si alguna cosa en resta-, on és? Què en resta? Demanem-ho a Salamanca, una altra manera de destruir-nos i fer-nos oblidar com a poble.

Sumari

Editorial	3
Països Catalans i globalització	
De la teoria a la pràctica Gustau Muñoz	4
Els Països Catalans i la re-globalització Gabriel Majoral	9
Rosa Calafat Reflexions sobre el sentiment de catalanitat des de la perifèria Lluís Alpera	12
Països Catalans... globalitzats i poliètnics? Aitana Guia i Conca	14
Qüestió agrària i qüestió nacional a la Unió de Pagesos de Catalunya Andreu Peix i Massip	21
El CADCI, dins del moviment obrer català. Els orígens, objectius Agustí Barrera i Puigvi	26
De Salses a Guardamar i de Fraga a Maó, passant per Reus Joan Navais i Icart	29
Trapezi d'alta volada. La invenció d'una història fantàstica Cèsar Compte Margalef	34
Països Catalans. Bibliografia Enric Agudé	33
Entrevista	
Gonçal Castelló Gerard Gort	35
Pàgina oberta	
Crítica i creació. Glòries i misèries de la professionalització de la lectura Arantxa Bea	38
Mirador	
Llibres, clàssics, cinema, teatre, xarxes...	41
De la vida del Centre	
Secció Excursionista	53
Teatre Bartrina	54

Portada: Sant Jordi. Antoni Miró